

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רוז שליט"א
רבה של תל ציון, ראש ישיבת פלא יועץ

פלא יועץ

סליחות -

ישראל קדושים משכימין לסליחות מראש חדש אלול. מה טוב חלקם שמשברים תאותם בעוד הלילות קצרים ובני אדם אוהבים לנום, וערבה שנתם, ועזה אהבת שינה, מעבירים שינה מעיניהם ותנומה מעפעפיהם, בודאי שבזה יתרצה עבד אל אדוניו ומצא כדי גאולתו.

וישכים לבית הכנסת ויאמר הסליחות בשפל קול התחנה, תחנונים ידבר רש, אות באות תיבה בתיבה, ויתן לב אל הדברים שהוא אומר ויעמיק בהן וימצא שכולם כגחלי אש, וישמיע אל אזניו מה שמוציא מפיו בתחלת הסליחות שאומר 'נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה אליך', ואומר 'שבים אליך בכל לב שועתם תקבל ברחמיך'.

ויחרד האיש וילפת בשומו על לבו, מה פעל ועשה בכל השנה ובכל שנותיו מיום היותו בגלגול זה ובגלגולים אחרים, ומה גרם פגם בנפשו ובכל העולמות, בחלאת טומאת זוהמת עוונותיו, ושבעוונותינו חרב בית המקדש ובטל התמיד וכהנה רעות רבות גרמנו זה צער השמים, וגדול שברנו עד מקום שאין יד שכלנו מגעת לדעת אחד מני אלף אלפי אלפים.

וכבר פירשו המפרשים קרא דכתיב 'הישאג אריה ביער וטרף אין לו' - כי אריה הוא ראשי תיבות, אלול ראש השנה יום הכפורים הושענה רבה. ורצה לומר אם יצק איש באלו הימים תהיה כל מגמתו על ה"יער", דהיינו הבית המקדש שנקרא יער על כי טרף אין לו, שאין מקריבין קרבנות בעוה"ר. ישמע חכם ויוסף לקח.

(רבנו אליעזר פאפו

ספר "פלא יועץ" ערך 'סליחות')

צדקה כהקבלת פני השכינה

"ואכלת לפני ה' אלוקיך מעשר דגנך וגו' למען תלמד ליראה את ה'" (יד, כג), "מקצה שלוש שנים תוציא וגו' והגר והיתום והאלמנה" וגו' (פסוק כח)

הנה יש מצוות מעשרות שש שנים, ארבע שנים מהם "מעשר שני", שעולה לירושלים ואוכל המעשר שמה, ושתי שנים אין צריך לעלות לירושלים, אלא נוהג בהן "מעשר עני", שנותן לעני במקומו, וזה מצוותו. והיינו, כי בשנים א' ב' ד' ה' נוהג מעשר שני, ואילו בשנים ג' ו' אין נוהג אלא מעשר עני.

רואים מכאן שכאשר מפרש מעשר עני, אין מפרש מעשר שני, ולכאורה מה עניין שזה תופס השנים של זה, ומה התמורה, ומה הקשרים של זה תחת זה.

והנה רבותינו אמרו, שכאשר אדם היה עולה בשנים אבד"ה לירושלים לאכול שמה "מעשר שני", היה משתנה ברוחניות, וכמו שהביאו התוספות (ב"ב דף כ"א): לפי שהיה רואה קדושה גדולה וכוהנים עוסקים בעבודה, היה מכוין לבו יותר ליראת שמים וללמוד תורה, כדדרשינן בספרי, גדול "מעשר שני" שמביא לידי תלמוד, לפי שהיה עומד בירושלים עד שהיה אוכל מעשר שני שלו, והיה רואה שכולם עוסקים במלאכת שמים, היה גם הוא מכוין ליראת שמים ועוסק בתורה. עכ"ל, כלומר, כי היה צריך לגמור כל מה שנשאר לו מכסף מעשר שני שהתאסף אצלו, ומתעכב שמה, ובינתיים היה רואה כל מה שקורה בירושלים שכולם עוסקים ברוחניות, וגם הוא היה מתלהב.

ועכשיו יש לשאול, א"כ מה יקבל בשנים ג' ו' שאין הוא רואה כל התפעלות זו, ונמצא מפסיד.

אכן, רבותינו אמרו בזוהר (פר' אמור דף צ:): "קודשא בריך הוא לא שארי אלא באתר תבירא, במאנא תבירא, דכתיב (ישעיה נז, טו) "ואת דכא ושפל רוח", כלומר, הקב"ה שוכן אצל ה"כלים השבורים" שהם העניים. ומבאר שם רבי אלעזר, כי שבאמת המקום "השלם" הוא העני, כי הוא משפיל עצמו, כדי לקבל על עצמו "גאוות השם יתברך", וממילא - "זה הוא השלם"! נמצא מי שבא ותומך בעני, ונותן חיים ופרנסה לכלי השבור הלז, ששם שורה הקב"ה, אז בנתינה הזו מחובר הוא להקב"ה, ששורה שם בכלי הזה, ולכן הנותן צדקה זוכה לחיים וניצל ממות, כמ"ש וצדקה תציל ממות, ולמה? כיוון שהתקשר לכלי הזה, התקשר להקב"ה! שהוא חי החיים, וכמו שנותן, כן מקבל אור חוזר חזרה, כמ"ש "ונתנו" נקרא ישר ולמפרע, וכן אמרו בגמרא (ב"ב דף י:): "אדם נותן פרוטה לעני - זוכה ומקבל פני שכינה שנאמר "אני בצדק אחזה פניך".

ואשר על כן, שווים המה הזכויות והרווחים: כמו שכשעולה בארבע שנים לירושלים לאכול "מעשר שני", זוכה ליראת השם, כמו כן כשנותן בשנתיים צדקה "מעשר עני" - זוכה לראות פני השם, ולכן, אל יפחד אדם מליתן ולתמוך לנזקקים, ובפרט לבעלי תורה, וכמ"ש הרמב"ם "לעולם אין אדם נעשה עני מן הצדקה שנותן". ה' יתן לנו יד רחבה, ליתן ולחזור וליתן, וגם ה' יתברך יתן.

שבת שלום ומבורך!

שואל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

לבישת בגד המוציא ניצוצות בשבת

שאלה: בגד שעל ידי שמזיזים אותו, כגון בלבישתו וכדו', יוצאים ממנו ניצוצות הנקראים "חשמל סטאטי", האם מותר ללבושו בשבת.
תשובה: מותר מכמה טעמים.

חיתוך ירקות בסכין בשרית

שאלה: חתך בסכין בשרית (נקיה לגמרי) סלט, כגון מלפפונים ועגבניות, אם מותר לאכלן עם חלב.
תשובה: מותר בהחלט, אך שברור שלא היה עליה שום שמנונית.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

אבן יקרה

בחודש אלול צריך אדם לעבוד כמה שיותר לרכוש לעצמו מצות ומעשים טובים, ואפילו דקדוקי סופרים, חומרות וחסידיות, כיון שאינו יודע איזה מהם יכריע את הדין לטובה.

שאלו פעם את המגיד מדובנא, עליו השלום, במה שונה חודש אלול משאר חדשי השנה?

ענה להם כדרכו בקודש במשל: אדם אחד בא לבית הכנסת, ומרוב עשירותו היה לבו גס, ולא התערב בין הבריות, בקושי רב פלט "שלום" לכמה אנשים. והנה הגיע זמן הבחירות לועד בית הכנסת, ואותו עשיר הגיש מעמדותו. מיד החל לשנות את יחסו, לאחד קנה פתיחת ההיכל, ולשני הרמת ספר תורה, ולשלישי עליית ששי, וכך עשה בכל שבת ושבת, והיה מתערב עם הבריות. מה גרם לו זאת? הבחירות!!!

כך הוא האדם, בכל השנה שקוע בתרדמה עצומה, בקושי מגיע לבית הכנסת, בקושי מקיים מצות בסיסיות, ועל חומרות, מאן דכר שמיה?? אולם בהגיע חודש אלול רואה הוא את עצמו קרוב ליום הדין, ומיד נותן אל לבו לקיים כל מצוה וחסידות שבאה לידו כדי ליפול בחלק החיים, הפרנסה, הבריות, השלום, השלום וכו'. ודבר ראשון שעלינו לדעת הוא, שיצר הרע אורב לנו בכל יום ובכל רגע, וכבר ספרו על חילים שחזרו מהמלחמה ששים ושמחים על הנצחון ופגשו בחסיד אחד שאמר להם: "חזרתם מן המלחמה הקטנה, ועתה נכונה לכם מלחמה גדולה - היא מלחמת היצר". (עלון אורי וישעי')

ימי רצון

הלכות והנהגות לימי חודש אלול
דברי מוסר מעוררי לבבות
בלשון צחה ותמציתית
הכנה אמיתית לימים הנוראים

ובסוף הספר "סדר הסליחות המהודר"

נצוד לשונך מספר "חפץ חיים"

ח. ואפילו במקום שהכף חוב מכריע יותר, דמצד הדין ליכא איסורא כל כך, אם יכריעהו לכף חובה, היינו לענין שיסכים בעיני עצמו עליו שעשה שלא כדין, אבל אין למהר לילך ולבוותו עבור זה אצל אחרים, אם לא שישלימו כל הפרטים המבוארים לקמן בכלל ד' וה' ובכלל י', כי יש הרבה דברים, שאפילו אם אין הדין עמו, גם כן אסור לבוותו עבור זה, כמבואר להמעיין בכללים אלו.

המדור להצלחת א. ש. ב. ה. תחי'

ימי רצון

כל רגע ורגע בחודש "אלול" הוא יקר מיקר, ואל לנו להחמיצו בדברים בלתי תכליתיים. וימים הללו נקראים "ימי רצון", כי רצון האדם מסוגל לדבוק ברצון בוראו. ואשר על כן אין ראוי לטייל ולהתענג בחודש הזה. וימים זכים הללו, הן הם ימי "הכנה" לקראת ימים הנוראים, כלומר ראש השנה ויום הכיפורים. ואשר על כן, יש למצותם ביתר שאת.

להשיג: 02-970-9118

או 054-845-6041

הגליון לרפואת והצלחת
חנה בת שפרה תחי'

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים

www.MatanTorah.org

לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com

ישמח לב מבקשיה

הננו שמחים להודיע לשוחרי התורה וההלכה כי לקראת
חג הסוכות הבעל"ט, יצא אי"ה לאור עולם הספר היקר

אור שבעת הימים

חלק שני

מאת הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א

מח"ס "ולקחתם לכם" ג"ח, "פרי עץ הדר" ד"ח, שו"ת "מציון אורה" וש"ס

בחלק זה יתבארו: הלכות כשרות הסוכה, הדפנות,
הסכך, נויי סוכה, בנייתה, דיני פרגולות, אזיקונים,
בירור דין דבר ה"מעמיד" בסכך, דיני לבוה,
ועוד עשרות נושאים מרתקים

בירור מקיף החל מסוגיות הש"ס, ראשונים
ואחרונים, ועד הכרעת הפסק

הלכה למעשה

ניתן לתרום להצלחה, לרפואה ולכל מטרה.
שמות התורמים יוחקו עלי ספר לזכרון עולם
וזכות התורה תעמוד בעדכם אלף המגן.

להנצחה ולפרטים:

טלפון: 02-970-9118, פלאפון: 054-845-6041

ת.ד. 57124 ירושלים